

ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНО-АКТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЯК ОБ'ЄКТ ЕКОНОМІЧНОГО ОЦІНЮВАННЯ

Боденчук Л.Б.

Одеський національний політехнічний університет

В останні десятиріччя саме інновації стали основними факторами, які забезпечують економічне зростання як окремих господарюючих суб'єктів, так і національних економік в цілому. Водночас, інноваційний розвиток – це не тільки основний інноваційний процес, але й розвиток системи факторів і умов, необхідних для його здійснення, тобто інноваційного потенціалу. На рівні підприємства *інноваційний розвиток як об'єкт економічного оцінювання складатиметься з кількох складових та відповідних напрямків оцінювання:*

- це інноваційний процес,
- розвиток системи факторів і умов, необхідних для його здійснення,
- інноваційний потенціал підприємства.

Якщо оцінювати лише дві головні складові процеси інноваційного розвитку – реалізацію інноваційних проектів і розвиток інноваційного потенціалу, то впливає конкретна задача виміру вихідних параметрів останнього, визначення його місця в загальному потенціалі підприємства. За характеристики інноваційного потенціалу часто видаються показники, що відносяться до науково-технічного, виробничо-технологічного, кадрового або іншого компонентів загального потенціалу підприємства. У подібних випадках власне інноваційний потенціал підприємства не виділяється, не вимірюється і, як наслідок, цілеспрямовано не розвивається. Це є недоліком такого підходу.

Основними факторами, які формують величину інноваційного потенціалу підприємства, є наступні його складові, що виділяються вченими [1-3]:

- ресурсний потенціал;
- фінансовий потенціал;
- кадровий потенціал;
- інформаційний потенціал;
- науково-технічний потенціал.

Існуючі підходи економічного оцінювання інноваційного потенціалу промислового підприємства припускають у його структурі виділяти кадрову, інформаційну, матеріально-технічну й організаційно-управлінську складові. Це потребує доопрацювання. Найбільшим недоліком при використанні безлічі різномірних показників для характеристики інноваційного потенціалу, як справедливо вказують автори подібного дослідження [4], є відсутність єдиного підходу до нормування показників, що аналізуються.

Зокрема, слабо представлена ресурсна складова інноваційного потенціалу; показники, що оцінюють види потенціалів, потребують уточнення, коректування вимагає методика визначення їх кількісних значень; відсутні складові науково-технічних можливостей підприємства.

Між частинами загального потенціалу існують складні діалектичні зв'язки, але безперечно одне: інноваційний потенціал визначає завершальну частину виробничого циклу та його реальні пропускні можливості, що істотно позначається на кінцевому результаті.

Дослідження інноваційного потенціалу передбачає аналіз найбільш суттєвих характеристик для визначення взаємообумовленості складових, тенденцій розвитку, направлення удосконалення й розвитку з метою підвищення ефективності використання. Сучасний стан розвитку інноваційного потенціалу характеризується властивостями цілісності, взаємозалежності елементів, адаптивності до змін, здатністю до відновлення й росту [5-7]. Якщо детально розглядати структуру інноваційного потенціалу, то можна прийти до висновку, що його основу складають інноваційна інфраструктура підприємства

разом з інноваційними можливостями, що створюються за рахунок інших компонентів потенціалу. Вони також мають бути економічно оцінені.

Економіко-математичні оцінки чинників інноваційного потенціалу здійснюються з урахуванням виду галузі, стану виробничо-підприємницької діяльності підприємства. Розробка та використання комплексних показників – це потенційно плідний напрямок. Такі показники можуть використовуватися при виконанні аналітичних дослідницьких проєктів, але для широкої повсякденної практики вони придатні обмежено.

Відтак, податковий метод стимулювання інноваційного розвитку підприємств виявив себе як потенційно ефективний, проте це можливо за умови удосконалення його організаційно-економічного механізму.

Література

1. Галушко Є. С. Підвищення ефективності використання інноваційного потенціалу в умовах переходу до ринкових відносин. Автореф. дис... канд.екон.наук: 08.02.02 / Інститут економіки промисловості. – Донецьк, 1999. – 23 с.
2. Перерва П. Г. Экономика и управление инновационной деятельностью / П. Г.Перерва, М. И. Погорелов С.А.Мехович. – Учебник с грифом МОН Украины // За ред. д.э.н. проф. Перервы П. Г. – Х. : НТУ „ХПИ”, 2009. – 1203 с.
3. Філіппова С.В. Аналітичні інструменти управління інноваційним розвитком промислового підприємства: [моногр.] / Л.О. Волощук, В.В. Кірсанова, С.В. Філіппова. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2014. – 180 с.
4. Максимов Ю. Методика оценки инновационного потенциала учебно-научно-инновационного комплекса многопрофильного технического университета / Ю. Максимов, С. Митяков, О. Митякова // Инновации. – № 2 (69). – 2004. – С. 51–55.
5. Філіппова С.В. Основи формування економічного потенціалу виробничого підприємства / С.В. Філіппова, Л.Б. Боденчук // Науковий вісник Ужгородського університету: Зб. наук. пр. серія: Економіка. – Вип. 2 (36). – Ужгород: вид-во УжНУ «Говерла», 2012. – С. 131–135.
6. Класифікація підходів та методів формування аналітичних інструментів оцінювання економічної безпеки промислового підприємства. [Електронний ресурс] / Л.О. Волощук// Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2014. – № 5 (15). – С. 224-231. – Режим доступу до журн.: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n5.html>.
7. Оцінювання економічних показників діяльності організації на засадах врахування поглядів груп економічного впливу [Електронний ресурс] / С.В. Філіппова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2013. – № 2 (7). – С. 235-240. – Режим доступу до журн.:<http://economics.opu.ua/files/archive/2013/n2.html>.